

Zimní sčítání vodních ptáků ve středních Čechách v sezoně 2009/10

Winter Waterbird Census in Central Bohemia in 2009/10

Michal Bílý^{1,2}, Pavel Bergmann³, Jindra Mourková⁴ & Miroslav Jelínek⁵

¹ *Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M., v.v.i., Podbabská 30, 160 00 Praha 6*

² *Katedra ekologie FŽP ČZU, Kamýcká 1176, 165 21 Praha 6-Suchdol*

³ *Zelená 12, 160 00, 160 00 Praha 6*

⁴ *V. Rabase 871, 272 01 Kladno*

⁵ *Urbánkova 3368, 143 00 Praha 4*

Úvod

Zimní sčítání vodních ptáků ve středních Čechách, podobně jako Mezinárodní sčítání vodních ptáků, hodnotí dlouhodobé změny početnosti vodních ptáků. Od lednového, celostátně koordinovaného Mezinárodního sčítání vodních ptáků v ČR se liší především vyšším počtem kontrol v průběhu zimy, což umožňuje lépe zachytit maximální počet zimujících ptáků jednotlivých druhů a zároveň sledovat vnitrosezonní změny jejich početnosti. Sčítání podobného charakteru probíhala na větších řekách a vybraných stojatých vodách ve středních Čechách již v 70. letech 20. století, kdy je inicioval doc. W. Černý. V 80. letech 20. století došlo k výraznému útlumu těchto sčítacích akcí. K obnovení pravidelných sčítání pak došlo nejprve na pražské Vltavě (od sezony 1991/92) – BERGMANN & ŠIMEK (1994), BERGMANN (2002). Od roku 1995 bylo sčítání rozšířeno na středočeský úsek Vltavy a Labe (BERGMANN & ŠIMEK 1997). V přibližně současném rozsahu je sčítání realizováno od sezony 2003/04 (BERGMANN *et al.* 2005, MOURKOVÁ & BERGMANN 2005).

V současné době je naší snahou kontrolovat minimálně pětkrát za zimu (jednou měsíčně) všechny významnější středočeské toky a vodní plochy využívané zimujícími ptáky jako shromaždiště. Jedná se tedy nejen o větší či menší řeky a rybníky, ale i o zatopené pískovny a průmyslové nádrže. Prostorově má dnes sčítání mírný přesah do východních Čech (Cidlina nad Žehuňským rybníkem) a nejnověji i do severních Čech (Jizera pod Turnovem včetně přilehlých štěrkovišť).

Lednový termín této akce je současně i termínem Mezinárodního sčítání vodních ptáků v ČR, nejdéle probíhajícího monitorovacího programu u nás i v Evropě (HUDEC 2010). Zima 2009/10 byla již jeho 45. ročníkem. Hlavním cílem tohoto programu je monitoring změn početnosti jednotlivých druhů vodních ptáků a jejich populací jak v Evropě, tak i na dalších kontinentech (MUSILOVÁ *et al.* 2008).

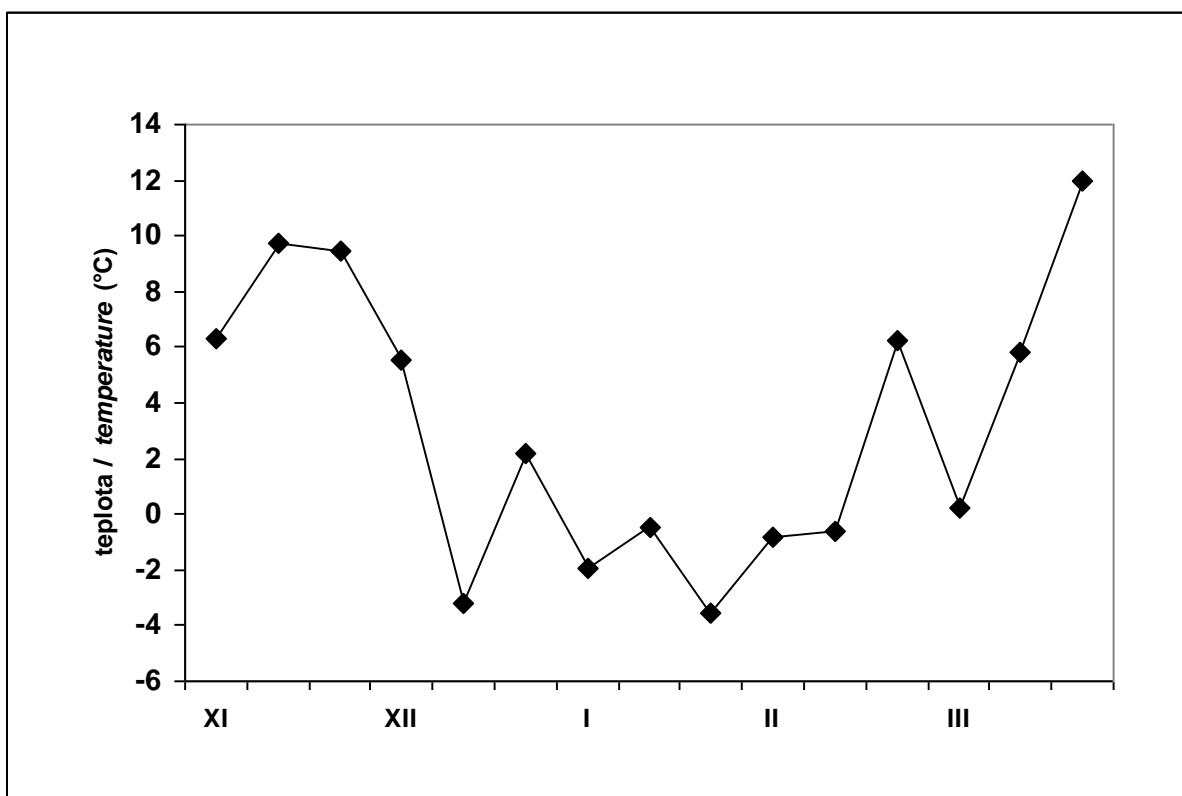
Tento příspěvek přináší výsledky sčítání zimujících vodních ptáků ve středních Čechách v zimní sezoně 2009/10. Jde o v pořadí 15. sezonu této akce od roku 1995.

Materiál a metodika

V zimní sezoně 2009/10 probíhalo sčítání vodních ptáků ve středních Čechách v pěti termínech, a to jednou za měsíc, od listopadu do března. Hlavním sčítacím termínem byl vždy víkend nejbližší ke středu měsíce (sobota mezi 12.–18. v měsíci) s tolerancí +/- 1 týden.

Celkově byl počet sledovaných lokalit v jednotlivých měsících velmi vyrovnaný. V listopadu bylo sledováno 85 lokalit, v prosinci 81, v lednu 85, v únoru a v březnu 80. Údaje z lednového termínu jsou zahrnuty do výsledků Mezinárodního sčítání vodních ptáků v ČR (MUSILOVÁ *et al.* 2010). Tradičně dobře byly obsazeny řeky Vltava a Labe, dále pak Berounka od Berouna po soutok s Vltavou, Litavka a Cidlina. Ze stojatých vod rybník Žehuňský, Vavřinec, Žabakor, Popovické rybníky, rybníční soustavy na Sedlčansku a Kladensku, zatopené pískovny u Cítova, Vojkovic, Jezero u Poděbrad a pískovna mezi Kolínem a Starým Kolínem a vodní nádrže Želivka a Vrchlice. Podle možností byly obsazovány některé další stojaté vody a řeky Sázava a Jizera.

Na pražské Vltavě (úseky od Barrandovského mostu po splav v Roztokách u Prahy) probíhalo sčítání stejně jako v předchozích sezonách v dekadových intervalech od konce listopadu do poloviny března.

Obr. 1. Průměrná denní teplota v měsíčních dekadách v zimě 2009/10. Data z pražského Klementina (ČHMÚ). Římské číslice označují začátek daného měsíce.

Figure 1. Mean daily temperature in Prague in month decades during winter 2009/10 (months split in 10-day intervals).

Byla použita standardní metodika pro Mezinárodní sčítání vodních ptáků (MUSILOVÁ *et al.* 2009). Sčítání probíhalo mezi 10. a 14. hodinou (v případě některých rozsáhlejších úseků mezi 9.–15. hodinou). Sčítání bylo prováděno pomocí dalekohledů, většinou ze stálých

stanovišť na březích, popřípadě pochůzkou po břehu. Speciální kontroly, jako např. sčítání racků na nocovištích, až na výjimky prováděny nebyly, pouze u kormoránů se početnost na nocovištích částečně monitorovala.

Zimního sčítání vodních ptáků ve středních Čechách se každoročně účastní okolo 50 spolupracovníků. Během sezony 2009/10 se na zde hodnocených lokalitách angažovali tito sčítatelé (včetně rodinných příslušníků):

Jiří Barták, Jana Bartůňková, Naďa Bartůňková, Pavel Bergmann, Michal Bílý, Tomáš Brinke, Ondřej Bureš, Olga Čermáková, Ivanka Černajová, Pavel Černý, Lenka Hejnová, David Heyrovský, Jaroslava Hlaváčová, Jonáš Horáček, Zdeněk Houdek, Kryštof Chmel, Otto Janoušek, Miroslav Jelínek, Barbora Kaminiecká, Michal Kavka, Blanka Kloučková, Petr Klvaňa, Alena Klvaňová, Štěpánka Kosová, Miroslav Kronus, Šimon Kronus, Martin Kupka, Jitka Laixnerová, Vladimír Bouček, Lucie Fuchsová, Petr Lumpe, Jiří Malina, Jan Mourek, Jindra Mourková, Petr Musil, Karolína Musilová, Zuzana Musilová, Oldřich Myška, Lucie Náhunková, Eva Novozámská, Jindřich Poříz, Jindra Rýzlerová, Markéta Skuhrová, Jiří Sládeček, Martin Sládeček, Vojtěch Sládeček, Vladka Sládečková, Jana Soukupová, Jaroslav Soukup, Petr Soukup, Květa Soukupová, Vít Sova, Jan Stýskala, Jaroslav Šabatka, Libor Ševčík, Jaroslav Šimek, Jana Škorpilová, Eva Šmůlová, Vojtěch Šťastný, Tomáš Telenský, Milan Tichai, Alena Rulfová, Lubor Urbánek, Michal Vašík, Jaroslav Veselý, Lukáš Viktora, M. Vinš, Eva Vojtěchovská, Jana Vojtová, Pavel Volf, Ota Vorel, Petr Voříšek, Jiří Vyskočil.

Teplotní podmínky zimy

Zima 2009/10 byla chladná a poměrně dlouhá. Většina stojatých vod zamrzla během poloviny prosince a převážná část rozmrzla až kolem poloviny března. Nejchladnějším obdobím byl leden, kdy většinou panovaly celodenní mrazy. Ve srovnání s předchozí, též poměrně chladnou zimou 2008/09 byla zima 2009/10 výrazně delší. Teplotní průběh zimy ukazuje obr. 1.

Výsledky a diskuse

Střední Čechy

Souhrnné výsledky sčítání v jednotlivých termínech (listopad–březen) ukazují tab. 1–5, výsledky dekádových sčítání na pražské Vltavě ukazuje tab. 6.

V zimě 2009/10 bylo ve středních Čechách zjištěno celkem 51 druhů vodních ptáků deseti řádů (včetně čtyř nepůvodních druhů).

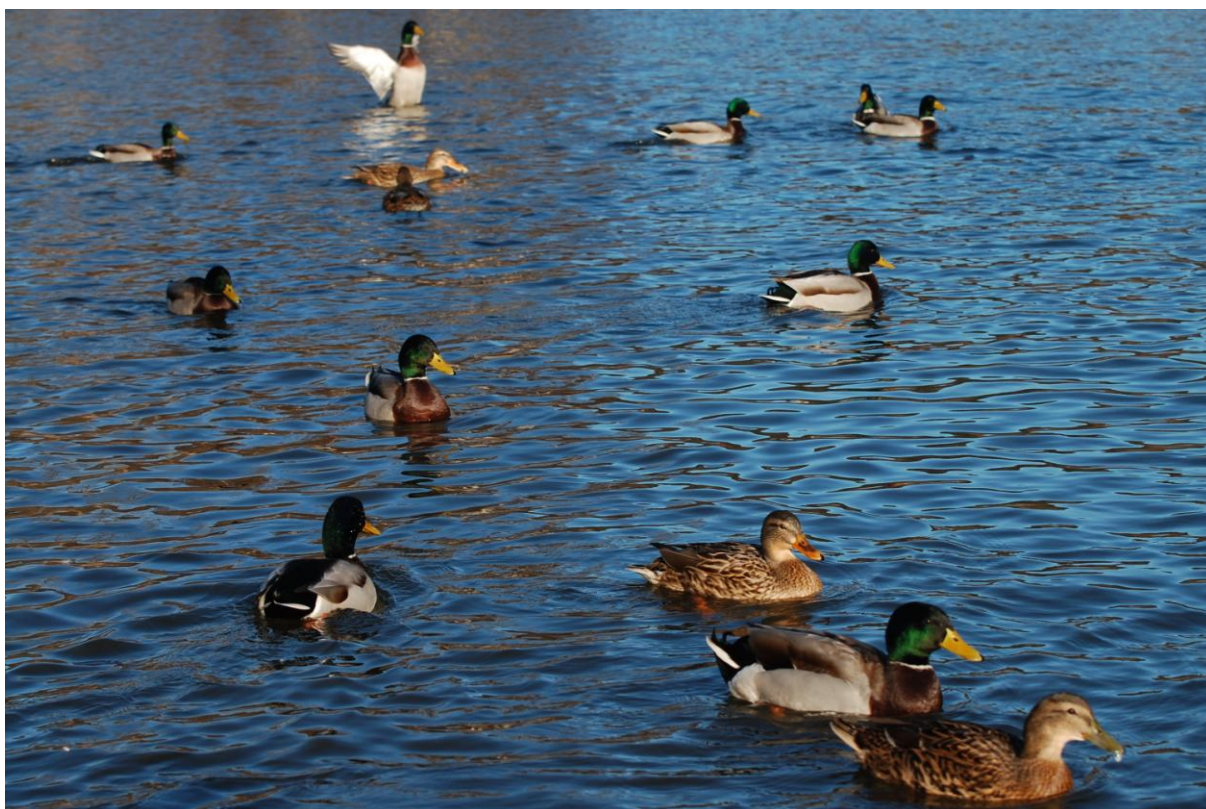
Nejpočetnějším druhem ve všech termínech sčítání byla kachna divoká (*Anas platyrhynchos*) s dominancí 45–65 %, následuje racek chechtavý (*Chroicocephalus ridibundus*, dominance 5–15%), lyska černá (*Fulica atra*, dominance 8–15 %) a kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*, dominance 5–10 %). V březnovém termínu se mezi dominantní druhy (s dominací přes 5 %) zařadili i husa polní (*Anser fabalis* – 9 %) a polák chocholačka (*Aythya fuligula* – 5 %). Dalšími početnými druhy (dominance 1–4 %) byli polák chocholačka (*Aythya fuligula*), labuť velká (*Cygnus olor*), morčák velký (*Mergus merganser*) a polák velký (*Aythya ferina*), v lednu i slípka zelenonohá (*Gallinula chloropus*). Pravidelně zimujícími, i když méně početnými druhy byli potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*), volavka popelavá (*Ardea cinerea*), čírka obecná (*Anas crecca*), hohol severní (*Bucephala clangula*), racek bouřní (*Larus canus*) a racek bělohlavý (*Larus cachinnans*). Poslední dva druhy, spolu s dalšími druhy tzv. „velkých racků“ zimují především na pražské Vltavě a přilehlých říčních úsecích. Průběh zimování deseti významnějších druhů ptáků ukazují obr. 2 a 3.

Ve srovnání s předchozí zimou 2008/09 (BÍLÝ *et al.* 2010) jsme po většinu sezony 2009/10 zaznamenávali celkově větší počet jedinců zimujících vodních ptáků. Výjimkou byl leden, kdy jsme oproti stejnému měsíci roku 2009 zaznamenali téměř o 10 000 ex. vodních ptáků méně. Naprostou většinu tohoto rozdílu (9350 ex.) představovaly kachny divoké.

Zjištěné rozdíly v počtech ptáků korespondují s teplotními průběhy obou zim. Chladné období zimy 2008/09 bylo oproti zimě 2009/10 sice kratší, nicméně teplota v 1. a 2. dekádě ledna 2009 byla o cca 2 °C nižší nežli v odpovídajícím období ledna 2010.

Naproti tomu poměrně teplý leden 2008 (zima 2007/08 byla dokonce velmi teplá) byl co do celkového množství jedinců s lednem 2010 srovnatelný. Vysvětlením této situace ve středočeském měřítku může být fakt, že počet zimujících ptáků ve středních Čechách z velké míry závisí i na často odlišných teplotních podmínkách na dalších evropských zimovištích.

Delší chladné období zimy 2009/10 se odrazilo i v netypické sezonní dynamice některých zimujících druhů. Např. početní stavy kachny divoké a lysky černé kulminovaly už během prosince a v dalších měsících jen pomalu klesaly (obr. 2 a 3). U poláka velkého a poláka chocholačky se početnost od ledna (u poláka chocholačky dokonce od prosince) do března téměř neměnila (obr. 2). Počty zimujících morčáků velkých byly již v prosinci poměrně vysoké, dále vzrostly v lednu a jeho početnost kulminovala v únoru (obr. 3). Hoholí severní dosáhli nejvyššího počtu již v prosinci a jejich množství se výrazně neměnilo až do února (obr. 2). Přitom v předchozích zimách oba tyto severské druhy výrazně kulminovaly v lednu.

Kachny divoké zimující na Vltavě u Libčic nad Vltavou.

Wintering Mallards on Vltava river near Libčice nad Vltavou (Zuzana Musilová).

Vltava v Praze

Na pražském zimovišti byl tradičně nejpočetnějším zimujícím druhem racek chechtavý (dominance 20–55 %), dalšími dominantními druhy byly kachna divoká (dominance 20–45 %), kormorán velký (dominance 5–20 %), lyska černá (dominance 5–12 %), v některých měsících pak ještě polák chocholačka (dominance 3–13 %), labuť velká (dominance 2–10 %) a polák velký (dominance 0–5 %).

Silná a dlouhá zima se projevila na sezonní dynamice i na pražském zimovišti. Oba severské druhy kachen, morčák velký a hohol severní, se objevily už v polovině prosince a zdržely se až do poloviny března, přičemž ve vysokých počtech (morčáci 60–80 ex., hoholi 100–120 ex.) se vyskytovaly od poloviny ledna do poloviny února (obr. 4). Běžně oba tyto druhy kulminují během ledna či začátkem února a po většinu zimy se zdržují v počtech okolo 20 ex. Morčáci velcí navíc v Praze ve větším množství zimují pouze v chladnějších zimách (BERGMANN 2002, MOURKOVÁ *et al.* 2008). Také další druhy se zdržovaly v Praze ve vyšších počtech déle, než je obvyklé, např. polák velký, polák chocholačka, labuť velká a potápka roháč (*Podiceps cristatus*, obr. 4). Kromě poláka velkého dosahovaly také tyto druhy výrazně vyšší početnosti než v předchozích zimách (BÍLÝ *et al.* 2010). Enormně vysokých počtů cca 500 ex. dosáhli také na začátku února tzv. „velcí racci“, což značí komplex druhů *Larus argentatus*, *L. cachinnans* a *L. michahelis* (obr. 4). V předchozích zimách byl maximální celkový počet těchto racků 130–150 ex. (BÍLÝ *et al.* 2010).

Summary

The Winter Waterbird Census in Central Bohemia was carried out once a month (in the middle of the month) from November to March in the season 2009/10. Mallard Anas platyrhynchos was the most abundant species within all censuses the winter. Black-headed Gull Chroicocephalus ridibundus, Coot Fulica atra and Cormorant Phalacrocorax carbo were the other dominant species. Tufted Duck Aythya fuligula and Bean Goose Anser fabalis reached dominance more than 5 % in the March 2010. Mute Swan Cygnus olor, Common Pochard Aythya ferina, Goosander Mergus merganser and Moorhen Gallinula chloropus were the other regularly occurring species reaching at least in one month dominancy higher than 1% . Little Grebe Tachybaptus ruficollis, Grey Heron Ardea cinerea, Teal Anas crecca, Goldeneye Bucephala clangula, Common Gull Larus canus and Caspian Gull Larus cachinnans were less abundant but regularly occurring species in the studied area.

On the Vltava River in Prague, the census was carried out in a ten-day interval since mid November till mid March. Black-headed Gull Chroicocephalus ridibundus was the most abundant species on this site (with dominancy 20-55%). Mallard Anas platyrhynchos, Cormorant Phalacrocorax carbo, Coot Fulica atra and Tufted Duck Aythya fuligula were the other dominant species. Only in some month reached dominancy more than 5 % Mute Swan Cygnus olor and Common Pochard Aythya ferina as well.

Intra-seasonal variation in species abundance reflects the hardness of the winter. Arrival of many species was earlier than usual as well as departure was later, many individuals stayed since February and March. This trend is most prominent with Mallard, Coot, Common Pochard, Tufted Duck, Goosander and Goldeneye.

Souhrn

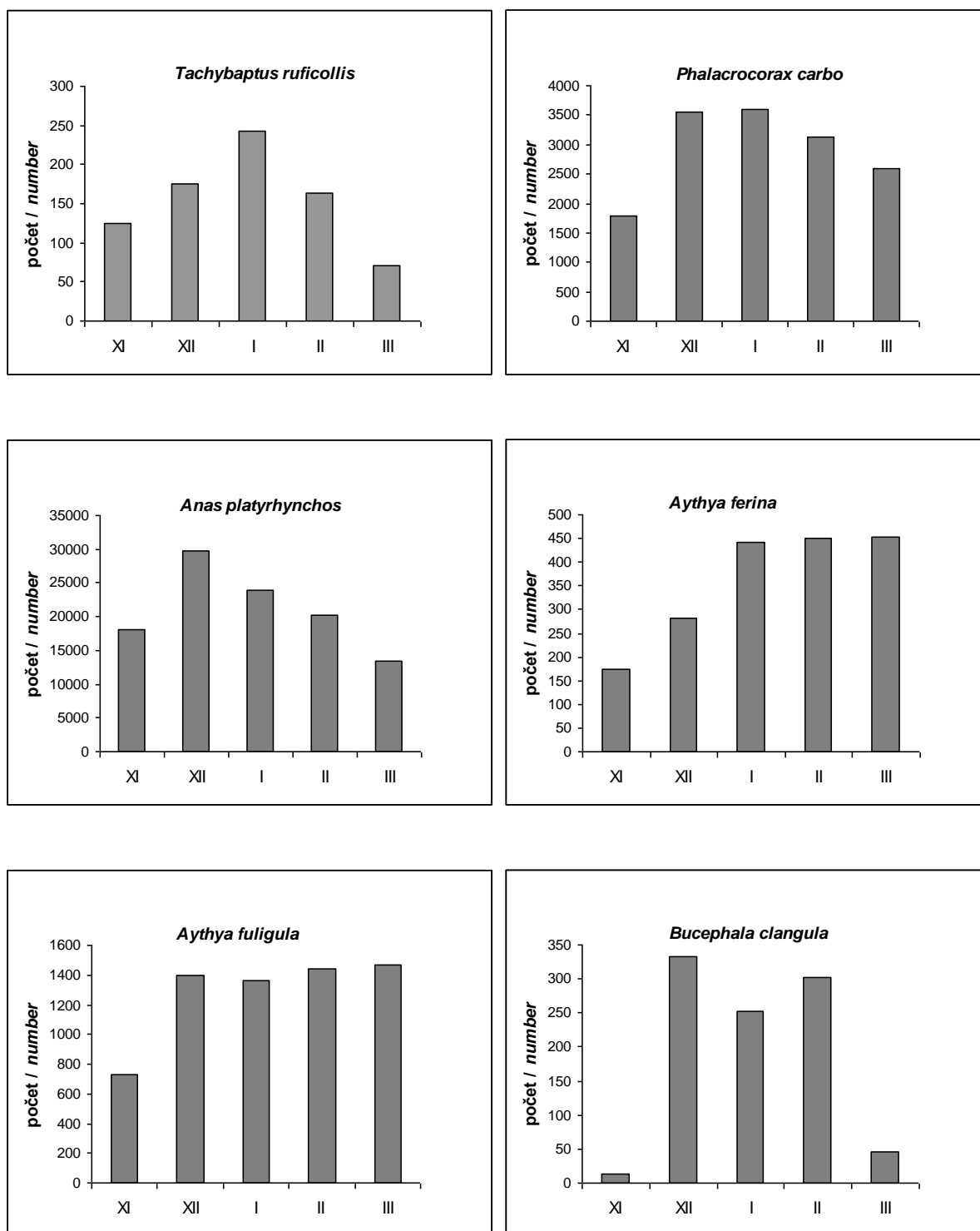
V zimní sezoně 2009/10 probíhalo zimní sčítání vodních ptáků ve středních Čechách v měsíčních intervalech od listopadu do března vždy přibližně v polovině měsíce. Nejpočetnějším druhem ve všech termínech sčítání byla kachna divoká (*Anas platyrhynchos*). Dalšími dominantními druhy byly racek chechtavý (*Chroicocephalus ridibundus*), lyska černá (*Fulica atra*) a kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*), v březnu 2010 i husa polní (*Anser fabalis*) a polák chocholačka (*Aythya fuligula*). Dominance více než 1 % dosáhli minimálně v jedné kontrole ještě labuť velká (*Cygnus olor*), morčák velký (*Mergus merganser*), polák velký (*Aythya ferina*) a slípka zelenonohá (*Gallinula chloropus*). Dalšími pravidelně zimujícími druhy, avšak s dominancí nižší než 1 %, jsou potápka malá (*Tachybaptus fuficollis*), volavka popelavá (*Ardea cinerea*), čírka obecná (*Anas crecca*), hohol severní (*Bucephala clangula*), racek bouřní (*Larus canus*) a racek bělohlavý (*Larus cachinnans*).

Na Vltavě v Praze probíhalo sčítání stejně jako v předchozích sezonách v dekádoových intervalech od poloviny listopadu do poloviny března. Nejpočetnějším zimujícím druhem je zde racek chechtavý (*Chroicocephalus ridibundus*, dominance 20–55 %), dalšími dominantními druhy jsou zde kachna divoká (*Anas platyrhynchos*), kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*), lyska černá (*Fulica atra*) a polák chocholačka (*Aythya fuligula*). Dominance mezi 3 a 5 % zde dosahují i labuť velká (*Cygnus olor*) a polák velký (*Aythya ferina*).

Chladná a dlouhá zima se výrazně projevila v sezonní dynamice řady druhů. Patrný byl časnější přilet na zimoviště a setrvání významného počtu zimujících jedinců až do února, případně i března. Výrazně se tento trend projevil zejména u kachny divoké, lisky černé, poláka velkého, poláka chocholačky, morčáka velkého a hohola severního.

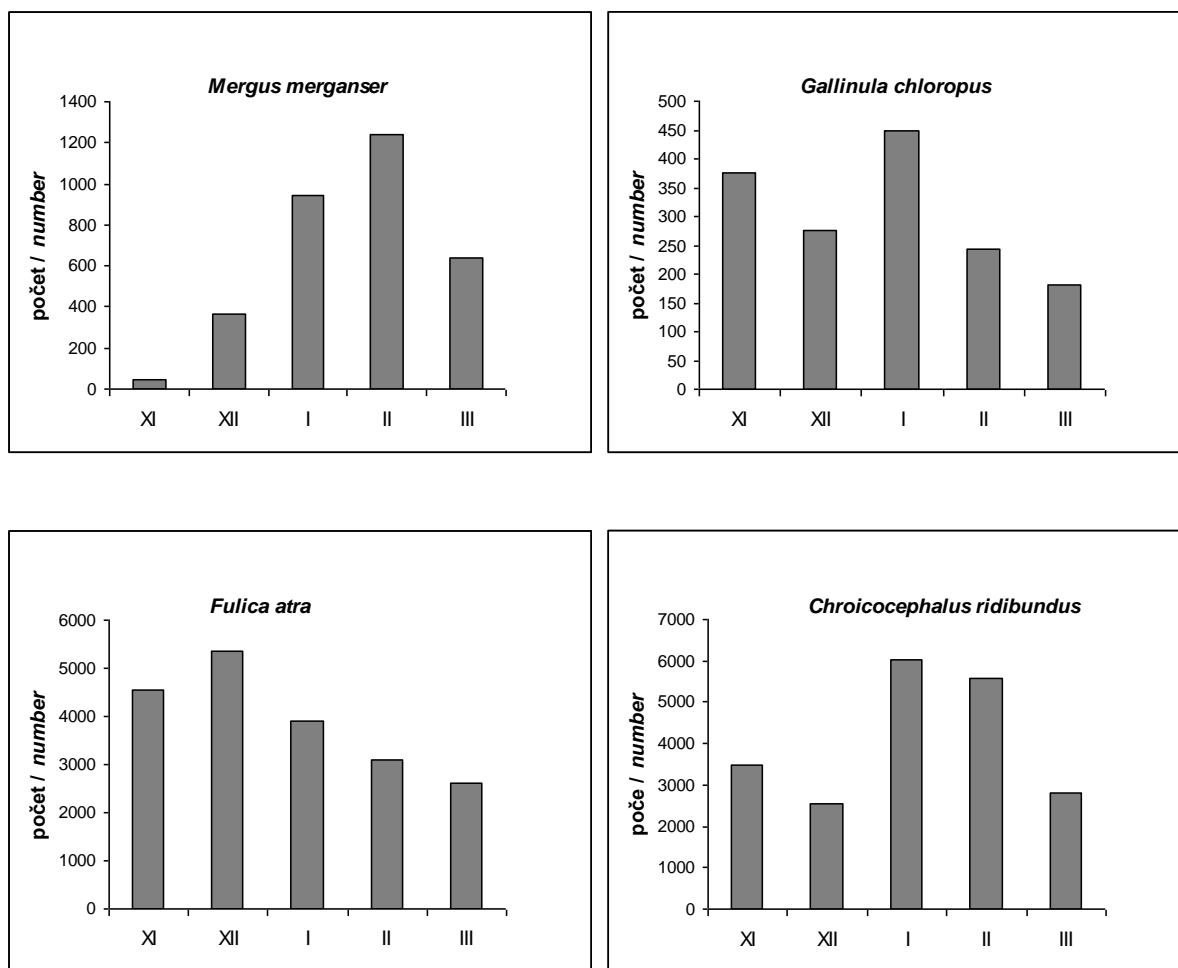
Literatura

- BERGMANN P. 2002: Změny v zimování vodních ptáků na Vltavě v Praze v poslední čtvrtině 20. století. *Sylvia* 38: 61–74.
- BERGMANN P. & ŠIMEK J. 1994: Výsledky sčítání vodních ptáků na Vltavě v Praze v zimních sezonách 1991/92 a 1992/93. *Zprávy ČSO* 38: 9–13.
- BERGMANN P. & ŠIMEK J. 1997: Sčítání vodních ptáků ve středních Čechách na Vltavě a Labi v zimě 1995/96. *Zprávy ČSO* 44: 9–14.
- BERGMANN P., BÍLÝ M. & MOURKOVÁ J. 2005: Zimní sčítání vodních ptáků ve středních Čechách v sezoně 2004/05. *Zprávy ČSO* 61: 29–35.
- BÍLÝ M., BERGMANN P. & JELÍNEK M. 2010: Zimní sčítání vodních ptáků ve středních Čechách v sezonách 2007/08a 2008/09. *Aythya* 3: 59–81.
- HUDEK K. 2010: Historie Mezinárodního sčítání vodního ptactva (IWC) v ČR. *Aythya* 3: 1.
- MOURKOVÁ J. & BERGMANN P. 2005: Zimní sčítání vodních ptáků ve středních Čechách v zimě 2003/04. *Zprávy ČSO* 60: 5–18.
- MOURKOVÁ J., BÍLÝ M. & BERGMANN P. 2008: Zimní sčítání vodních ptáků ve středních Čechách v sezonách 2005/06a 2006/07. *Aythya* 1: 84–104.
- MUSILOVÁ Z., MUSIL P. & NEUŽILOVÁ Š. 2008: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice v lednu 2006 a 2007. *Aythya* 1: 5–13.
- MUSILOVÁ Z., MUSIL P., HAAS M., STRNAD M. & SKUHROVÁ M. 2009: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice v lednu 2008 a 2009. *Aythya* 2: 1–9.
- MUSILOVÁ Z., MUSIL P. & HAAS M. 2010: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice v lednu 2010. *Aythya* 3: 19–30.

Obr. 2. Početnost vybraných druhů vodních ptáků ve středních Čechách v průběhu zimy 2009/10.

Figure 2. Numbers of selected waterbird species in central Bohemia during wintering season 2009/10.

Obr. 3. Početnost vybraných druhů vodních ptáků ve středních Čechách v průběhu zimy 2009/10.

Figure 3. Numbers of selected waterbird species in central Bohemia during wintering season 2009/10.

Tab. 1. Výsledky sčítání vodních ptáků na jednotlivých řekách a dalších typech lokalit v listopadu 2009.*Table 1.* Results of waterfowl census in central Bohemia on rivers (Vltava, Labe and Berounka), small rivers and creeks, sand pit lakes and water reservoirs, fishponds and settling ponds, November 2009.

druh species	Vltava	Labe	Berounka	další toky small rivers	pískovny a přehrady reservoirs, sandpits	rybníky fishponds	odkaliště settling ponds	CELKEM TOTAL
<i>Gavia stellata</i>	0	0	0	0	0	2	0	2
<i>Gavia arctica</i>	0	0	0	0	4	0	0	4
<i>Podiceps cristatus</i>	0	8	0	0	84	12	0	104
<i>Podiceps grisegena</i>	0	0	0	0	0	1	0	1
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	35	22	23	24	7	13	0	124
<i>Phalacrocorax carbo</i>	581	318	188	71	343	276	0	1777
<i>Ardea cinerea</i>	50	25	18	38	19	161	0	311
<i>Ergetta alba</i>	0	0	0	0	0	33	0	33
<i>Cygnus olor</i>	201	62	36	6	109	81	0	495
<i>Anser anser</i>	1	0	0	0	0	3	0	4
<i>Anser albifrons</i>	0	0	0	0	0	1	0	1
<i>Anser fabalis</i>	0	0	0	120	0	0	0	120
<i>Anas platyrhynchos</i>	3241	2687	1101	818	4802	5374	60	18083
<i>Anas strepera</i>	0	0	0	0	122	0	0	122
<i>Anas penelope</i>	0	0	2	0	13	28	0	43
<i>Anas crecca</i>	23	0	0	0	1	22	0	46
<i>Anas acuta</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Aythya ferina</i>	1	2	0	0	164	7	0	175
<i>Aythya fuligula</i>	133	24	0	0	559	12	0	728
<i>Aythya nyroca</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Aythya marila</i>	0	0	0	0	1	0	0	1
<i>Netta rufina</i>	0	0	0	0	5	0	0	5
<i>Bucephala clangula</i>	2	0	0	0	11	0	0	13
<i>Mergus merganser</i>	0	0	0	27	0	15	2	44
<i>Mergus serrator</i>	0	0	0	0	0	12	0	12
<i>Haliaeetus albicilla</i>	0	0	0	0	1	5	0	6
<i>Gallinula chloropus</i>	164	94	14	86	0	18	0	376
<i>Fulica atra</i>	260	210	1	7	3938	123	0	4539
<i>Vanellus vanellus</i>	0	0	0	0	0	175	0	175
<i>Tringa ochropus</i>	0	0	0	0	0	10	0	10
<i>Gallinago gallinago</i>	0	0	0	0	0	1	0	1
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	2823	15	268	31	55	305	0	3497
<i>Larus canus</i>	2				2	2		6
<i>Larus cachinnans</i>	0	0	0	6	7	22	0	35
<i>Larus argentatus/ cachinnans/michahellis</i>	3	0	0	0	4	29	0	34
<i>Alcedo atthis</i>	10	6	19	13	1	2	0	51
<i>Cinclus cinclus</i>	0	0	0	24	0	0	0	24
<i>Aix galericulata</i>	1	0	0	0	0	1	0	2
TOTAL	7533	3473	1670	1271	10253	6746	62	31006

* ... pravděpodobně nepůvodní druh / jedinec

probably non-native species / individual

Tab. 2. Výsledky sčítání vodních ptáků na jednotlivých řekách a dalších typech lokalit v prosinci 2009.*Table 2.* Results of waterfowl census in central Bohemia on rivers (Vltava, Labe and Berounka), small rivers and creeks, sand pit lakes and water reservoirs, fishponds and settling ponds, December 2009.

druh species	Vltava	Labe	Berounka	další toky small rivers	pískovny a přehrady reservoirs, sandpits	rybníky fishponds	odkaliště settling ponds	CELKEM TOTAL
<i>Gavia stellata</i>	0	0	0	0	2	0	0	2
<i>Podiceps cristatus</i>	5	2	0	0	119	3	0	129
<i>Podiceps grisegena</i>	0	0	0	0	2	0	0	2
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	71	33	26	36	1	8	0	175
<i>Phalacrocorax carbo</i>	2122	498	250	89	552	42	0	3553
<i>Ardea cinerea</i>	57	33	21	48	32	57	0	248
<i>Cygnus olor</i>	426	188	51	12	38	80	0	795
<i>Anser anser</i>	1	0	0	0	2	1	0	4
<i>Anser albifrons</i>	0	2	0	0	80	1	0	83
<i>Anser fabalis</i>	0	0	0	0	24	0	0	24
<i>Anas platyrhynchos</i>	5815	7925	1438	1655	6082	6747	7	29669
<i>Anas strepera</i>	0	2	0	0	42	1	0	45
<i>Anas penelope</i>	0	6	2	0	8	4	0	20
<i>Anas crecca</i>	41	13	0	3	39	15	0	111
<i>Anas acuta</i>	0	2	0	0	4	0	1	7
<i>Anas clypeata</i>	0	2	0	0	1	0	0	3
<i>Aythya ferina</i>	242	12	0	0	22	7	0	283
<i>Aythya fuligula</i>	815	59	1	0	484	41	0	1400
<i>Bucephala clangula</i>	89	97	0	0	146	0	0	332
<i>Melanitta fusca</i>	0	0	0	0	4	0	0	4
<i>Mergus merganser</i>	95	23	79	88	52	31	0	368
<i>Mergus albellus</i>	2	0	0	0	4	0	0	6
<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	0	0	0	0	12	0	13
<i>Gallinula chloropus</i>	77	84	13	66	2	34	0	276
<i>Fulica atra</i>	964	506	9	0	3808	54	0	5341
<i>Vanellus vanellus</i>	0	0	0	1	1	31	0	33
<i>Tringa ochropus</i>	0	0	0	1	0	0	0	1
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	2314	52	111	12	38	36	0	2563
<i>Larus canus</i>	10	0	0	0	12	2	0	24
<i>Larus cachinnans</i>	10	0	0	5	17	13	0	45
<i>Larus argentatus/ cachinnans/michahellis</i>	16	11	0	1	1	0	0	29
<i>Risa tridactylla</i>	0	0	0	0	1	0	0	1
<i>Alcedo atthis</i>	2	1	9	11	2	1	0	26
<i>Cinclus cinclus</i>	0	0	0	30	0	0	0	30
<i>Aix sponsa*</i>	1	0	0	2	0	0	0	3
CELKEM/ TOTAL	13176	9551	2010	2060	11455	7221	8	45648

* ... pravděpodobně nepůvodní druh / jedinec

probably non-native species / individual

Tab. 3. Výsledky sčítání vodních ptáků na jednotlivých řekách a dalších typech lokalit v lednu 2010.**Table 3.** Results of waterfowl census in central Bohemia on rivers (Vltava, Labe and Berounka), small rivers and creeks, sand pit lakes and water reservoirs, fishponds and settling ponds, January 2010.

druh species	Vltava	Labe	Berounka	další toky small rivers	pískovny a přehrady reservoirs, sandpits	rybníky fishponds	odkaliště settling ponds	CELKEM TOTAL
<i>Prodicops cristatus</i>	16	7	2	0	18	0	0	43
<i>Podiceps auritus</i>	0	0	0	0	1	0	0	1
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	96	44	60	40	0	2	0	242
<i>Phalacrocorax carbo</i>	1292	1604	302	310	35	53	0	3596
<i>Ardea cinerea</i>	66	33	13	82	4	45	0	243
<i>Ergetta alba</i>	0	1	0	4	0	0	0	5
<i>Cygnus olor</i>	391	298	70	20	21	7	0	807
<i>Anser anser</i>	2	0	0	0	2	0	0	4
<i>Anas platyrhynchos</i>	6113	9112	1513	4002	2340	898	0	23978
<i>Anas strepera</i>	0	0	2	0	7	0	0	9
<i>Anas penelope</i>	4	8	2	0	4	0	0	18
<i>Anas crecca</i>	18	2	0	3	2	9	0	34
<i>Anas acuta</i>	0	3	0	0	2	0	0	5
<i>Aythya ferina</i>	356	77	0	2	1	7	0	443
<i>Aythya fuligula</i>	1086	218	0	4	57	0	0	1365
<i>Aythya marila</i>	0	1	0	0	4	0	0	5
<i>Netta rufina</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Bucephala clangula</i>	201	20	17	1	14	0	0	253
<i>Melanitta fusca</i>	5	0	0	0	8	0	0	13
<i>Melanitta nigra</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Mergus merganser</i>	190	216	201	314	15	0	10	946
<i>Mergus albellus</i>	16	5	0	0	1	0	0	22
<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	1	0	0	2	0	0	4
<i>Gallinula chloropus</i>	219	159	17	16	0	37	0	448
<i>Fulica atra</i>	1475	1666	17	3	690	63	0	3914
<i>Tringa ochropus</i>	0	0	0	1	0	0	0	1
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	5774	20	225	6	0	0	0	6025
<i>Larus canus</i>	142	18	0	4	0	0	0	164
<i>Larus cachinnans</i>	80	0	10	0	1	0	0	91
<i>Larus argentatus/ cachinnans/michahellis</i>	48	25	2	0	0	0	0	75
<i>Larus melanocephalus</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Alcedo atthis</i>	1	0	0	5	1	0	0	7
<i>Cinclus cinclus</i>	0	0	0	33	0	0	0	33
<i>Tadorna ferruginea</i>	0	1	0	0	0	0	0	1
<i>Anas flavirostris</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Aix galericulata</i>	1	0	0	0	1	0	0	2
CELKEM/ TOTAL	17597	13539	2453	4850	3231	1121	10	42801

* ... pravděpodobně nepůvodní druh / jedinec

probably non-native species / individual

Tab. 4. Výsledky sčítání vodních ptáků na jednotlivých řekách a dalších typech lokalit v únoru 2010.**Table 4.** Results of waterfowl census in central Bohemia on rivers (Vltava, Labe and Berounka), small rivers and creeks, sand pit lakes and water reservoirs, fishponds and settling ponds, February 2010.

druh species	Vltava	Labe	Berounka	další toky small rivers	pískovny a přehrady reservoirs, sandpits	rybníky fishponds	odkaliště settling ponds	CELKEM TOTAL
<i>Prodicops cristatus</i>	23	6	0	0	0	0	0	29
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	103	13	33	15	0	0	0	164
<i>Phalacrocorax carbo</i>	2026	521	297	257	0	18	0	3119
<i>Ardea cinerea</i>	59	17	14	55	0	8	0	153
<i>Ergetta alba</i>	1	0	0	1	0	0	0	2
<i>Cygnus olor</i>	446	263	73	38	0	5	0	825
<i>Anser anser</i>	10	0	0	0	0	0	0	10
<i>Anser fabalis</i>	0	0	3		0	0	0	3
<i>Anas platyrhynchos</i>	5757	9498	929	3726	0	385	0	20295
<i>Anas strepera</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Anas penelope</i>	4	0	2	0	0	0	0	6
<i>Anas crecca</i>	32	7	0	2	0	0	0	41
<i>Anas acuta</i>	0	3	0	0	0	0	0	3
<i>Aythya ferina</i>	363	88	0	0	0	0	0	451
<i>Aythya fuligula</i>	1185	247	2	4	0	0	0	1438
<i>Aythya nyroca</i>	2	2	0	0	0	0	0	4
<i>Aythya marila</i>	8	1	0	0	0	0	0	9
<i>Netta rufina</i>	1	0	0	2	0	0	0	3
<i>Bucephala clangula</i>	288	14	0	1	0	0	0	303
<i>Melanitta fusca</i>	4	0	0	0	0	0	0	4
<i>Mergus merganser</i>	321	213	275	434	0	0	1	1244
<i>Mergus serrator</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Mergus albellus</i>	10	2	2	0	0	0	0	14
<i>Haliaeetus albicilla</i>	0	1	0	0	0	0	0	1
<i>Gallinula chloropus</i>	97	106	3	17	0	20	0	243
<i>Fulica atra</i>	1519	1502	12	5	0	47	0	3085
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	5453	14	105	0	0	0	0	5572
<i>Larus canus</i>	126	0	0	0	0	0	0	126
<i>Larus cachinnans</i>	38	8	30	0	0	0	0	76
<i>Larus argentatus</i>	0	0	1	0	0	0	0	1
<i>Larus argentatus/ cachinnans/michahellis</i>	159	46	23	0	0	0	0	228
<i>Alcedo atthis</i>	1	1	1	1	0	1	0	5
<i>Cinclus cinclus</i>	0	0	0	38	0	0	0	38
<i>Tadorna ferruginea</i>	0	1	0	0	0	0	0	1
<i>Anas flavirostris</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Aix galericulata</i>	4	0	0	0	0	0	0	4
CELKEM/ TOTAL	18043	12574	1805	4596	0	484	1	37503

* ... pravděpodobně nepůvodní druh / jedinec

probably non-native species / individual

Tab. 5. Výsledky sčítání vodních ptáků na jednotlivých řekách a dalších typech lokalit v březnu 2010.**Table 5.** Results of waterfowl census in central Bohemia on rivers (Vltava, Labe and Berounka), small rivers and creeks, sand pit lakes and water reservoirs, fishponds and settling ponds, March 2010.

druh species	Vltava	Labe	Berounka	další toky small rivers	pískovny a přehrady reservoirs, sandpits	rybníky fishponds	odkaliště settling ponds	CELKEM TOTAL
<i>Prodicops cristatus</i>	13	9	0	1	1	3	0	27
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	35	13	9	10	0	3	0	70
<i>Phalacrocorax carbo</i>	1037	891	338	255	28	45	0	2594
<i>Ardea cinerea</i>	28	14	26	65	3	78	0	214
<i>Ergetta alba</i>	0	0	6	7	0	4	0	17
<i>Cygnus olor</i>	128	168	14	7	40	47	0	404
<i>Anser anser</i>	2	0	0	12	1	37	0	52
<i>Anser albifrons</i>	2	0	0	0	0	110	0	112
<i>Anser fabalis</i>	0	0	0	0	0	2400	0	2400
<i>Anas platyrhynchos</i>	3767	4157	757	2080	315	2304	0	13380
<i>Anas strepera</i>	2	6	0	5	2	28	0	43
<i>Anas penelope</i>	4	0	0	0	0	47	0	51
<i>Anas crecca</i>	21	2	0	13	3	14	0	53
<i>Anas querquedula</i>	0	0	0	0	0	2	0	2
<i>Anas acuta</i>	1	4	0	0	0	6	0	11
<i>Anas clypeata</i>	0	0	0	0	0	4	0	4
<i>Aythya ferina</i>	125	179	0	2	9	139	0	454
<i>Aythya fuligula</i>	784	578	5	2	58	43	0	1470
<i>Aythya nyroca</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Aythya marila</i>	10	2	0	0	0	0	0	12
<i>Netta rufina</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Bucephala clangula</i>	25	12	1	0	7	1	0	46
<i>Melanitta fusca</i>	0	1	0	0	0	0	0	1
<i>Mergus merganser</i>	35	13	203	213	94	79	0	637
<i>Mergus serrator</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Mergus albellus</i>	0	1	0	0	0	0	0	1
<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	1	0	1	2	5	0	10
<i>Gallinula chloropus</i>	76	75	1	14	1	15	0	182
<i>Fulica atra</i>	1015	1151	4	13	32	390	0	2605
<i>Grus grus</i>	0	0	0	0	0	2	0	2
<i>Vanellus vanellus</i>	0	4	0	11	0	33	0	48
<i>Charadrius dubius</i>	0	0	0	0	0	1	0	1
<i>Gallinago gallinago</i>	0	0	0	0	0	2	0	2
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	1593	1006	4	6	4	185	0	2798
<i>Larus canus</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Larus cachinnans</i>	5	1	48	2	0	30	0	86
<i>Larus argentatus/ cachinnans/michahellis</i>	1	2	4	0	0	0	0	7
<i>Alcedo atthis</i>	0	0	0	3	0	3	0	6
<i>Cinclus cinclus</i>	0	0	0	16	0	0	0	16
<i>Tadorna ferruginea</i>	0	1	0	0	0	0	0	1
<i>Anas flavirostris</i>	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Aix sponsa</i>	0	0	0	2	0	0	0	2
<i>Aix galericulata</i>	2	0	0	2	0	0	0	4
CELKEM/ TOTAL	8717	8291	1420	2742	600	6060	0	27830

* ... pravděpodobně nepůvodní druh / jedinec

probably non-native species / individual

Aythya 4 (2011)

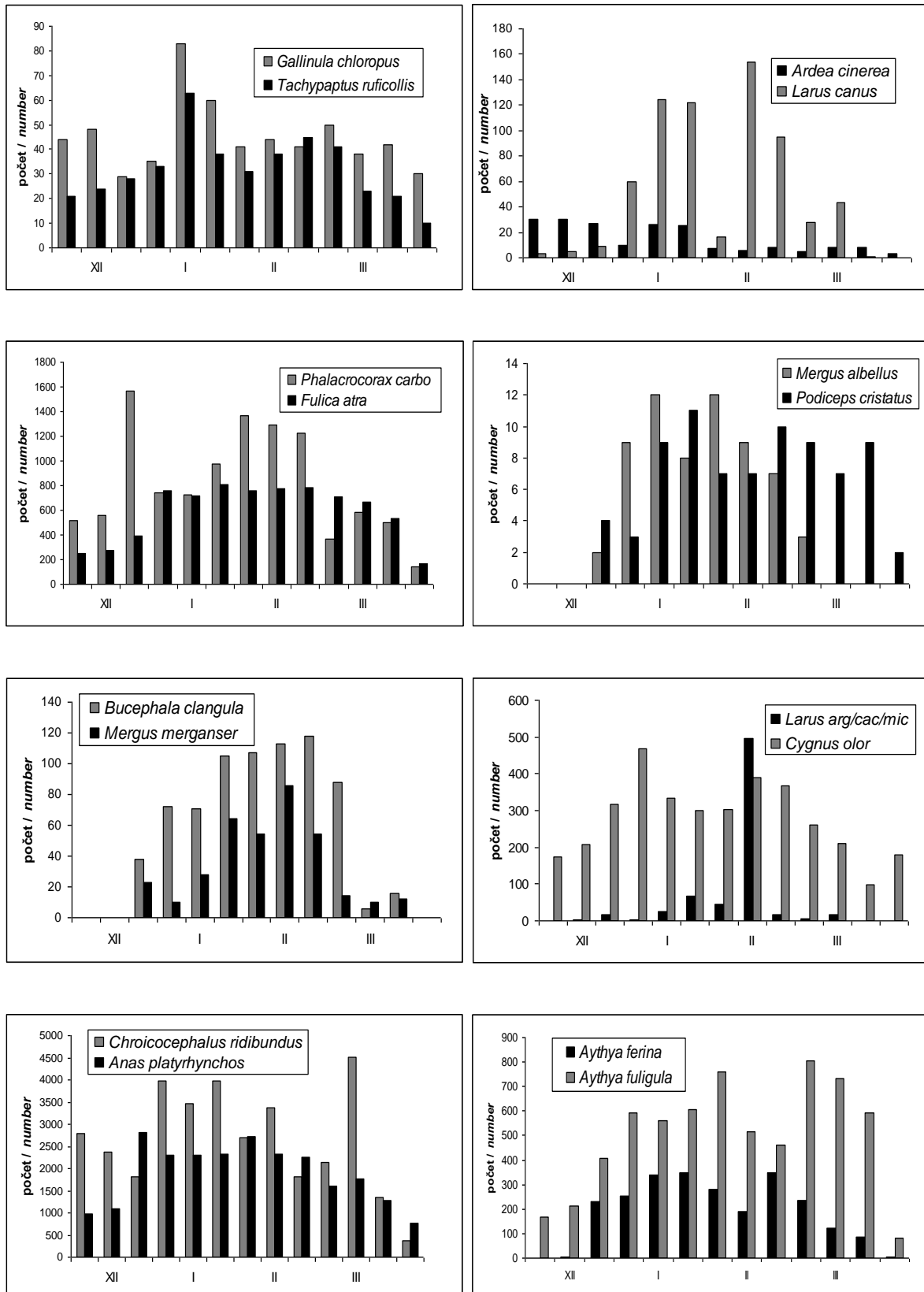
Tab. 6. Výsledky sčítání vodních ptáků v Praze (v úsecích Barrandovský most - Roztoky) v jednotlivých dekádách zimních měsíců 2009/2010.

Table 6. Results of waterfowl census carried out on the Vltava river in Prague (section between Barrandov bridge and Roztoky) in 2009/2010 winter.

měsíc dekáda	month decade	XI 2	XII 1	XII 2	XII 3	I 1	I 2	I 3	II 1	II 2	II 3	III 2
	<i>Prodicops cristatus</i>	0	0	4	3	9	11	7	7	10	9	7
	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	21	24	28	33	63	38	31	38	45	41	23
	<i>Phalacrocorax carbo</i>	517	559	1570	738	723	971	1370	1289	1221	366	587
	<i>Ardea cinerea</i>	30	30	27	10	26	25	7	6	8	5	8
	<i>Ergetta alba</i>	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Cygnus olor</i>	175	207	317	467	333	300	302	391	367	260	211
	<i>Anser anser</i>	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0
	<i>Anas platyrhynchos</i>	975	1097	2814	2303	2313	2319	2722	2320	2259	1594	1767
	<i>Anas acuta</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Anas crecca</i>	0	0	10	0	0	2	2	2	0	0	0
	<i>Anas strepera</i>	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Anas penelope</i>	1	0	0	4	0	1	0	0	2	2	0
	<i>Aythya ferina</i>	1	3	232	253	339	346	281	189	346	236	123
	<i>Aythya fuligula</i>	167	211	407	593	563	608	759	514	461	804	731
	<i>Aythya nyroca</i>	0	0	0	0	4	0	1	0	2	2	1
	<i>Aythya marila</i>	0	0	0	0	1	0	1	2	2	2	1
	<i>Netta rufina</i>	0	0	0	0	2	1	1	0	1	1	1
	<i>Bucephala clangula</i>	0	0	38	72	71	105	107	113	118	88	6
	<i>Melanitta nigra</i>	0	0	0		1	0	0	0	0	0	0
	<i>Melanitta fusca</i>	0	0	0	0	2	2	2	0	1	0	0
	<i>Mergus merganser</i>	0	0	23	10	28	64	54	86	54	14	10
	<i>Mergus albellus</i>	0	0	2	9	12	8	12	9	7	3	0
	<i>Gallinula chloropus</i>	44	48	29	35	83	60	41	44	41	50	38
	<i>Fulica atra</i>	249	276	394	760	717	812	760	773	782	710	667
	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	2784	2367	1811	3975	3456	3971	2698	3369	1808	2133	4520
	<i>Larus canus</i>	3	5	9	60	124	122	16	154	95	28	43
	<i>Larus melanocephalus</i>	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	<i>Larus cachinnans</i>	0	3	3	0	9	64	43	18	11	7	2
	<i>Larus argentatus/ cachinnans/michahellis</i>	0	1	13	2	15	4	2	479	7	0	15
	<i>Anas flavirostris</i>	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0
	<i>Aix sponsa</i>	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1
	CELKEM/ TOTAL	4971	4835	7733	9328	8897	9836	9220	9805	7649	6357	8762

* ... pravděpodobně nepůvodní druh / jedinec

probably non-native species / individual

Obr. 4. Početnost vybraných druhů na Pražské Vltavě (v úsecích Barrandovský most - Roztoky) v jednotlivých dekádách zimních měsíců 2009/2010. Římské číslice označují začátek daného měsíce.

Figure 4. Numbers of selected species on the Vltava river in Prague (section between Barrandov bridge and Roztoky) in 2009/2010 winter.